

Besluit

Ons kenmerk: ACM/DE/2017/201480_OV
Zaaknummer: 16.0112.52

WIJZIGING METHODEBESLUIT TRANSPORTTAKEN TENNET 2017 – 2021

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 41, eerste en tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998.

**Pagina
1/8**

Muzenstraat 41 | 2511 WB Den Haag
Postbus 16326 | 2500 BH Den Haag
T 070 722 20 00 | F 070 722 23 55
info@acm.nl | www.acm.nl | www.consuwijzer.nl

Besluit

Inhoudsopgave

1	Inleiding en leeswijzer	3
2	Procedure van totstandkoming van dit besluit	3
3	Wettelijk kader	4
4	Context van dit besluit.....	4
5	Wijzigingen van het methodebesluit	6
6	Dictum	8

Besluit

1 Inleiding en leeswijzer

1. Op 30 augustus 2016 heeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) twee methodebesluiten genomen over de uitvoering van de wettelijke taken door TenneT. Dit zijn het Methodebesluit Transporttaken TenneT 2017 – 2021 en het Methodebesluit Systeemtaken TenneT 2017 – 2021.¹ Naar aanleiding van een uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBb) over de reguleringsperiode 2014-2016 van 8 december 2016² wijzigt de ACM het Methodebesluit Transporttaken TenneT 2017 – 2021.

2 Procedure van totstandkoming van dit besluit

2. Bij het wijzigen van een methodebesluit volgt de ACM normaliter dezelfde procedure als bij het oorspronkelijke methodebesluit. In artikel 41 van de Elektriciteitswet is voorgeschreven dat de ACM na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en de representatieve organisaties een methode vaststelt. Daarnaast heeft de ACM ervoor gekozen om het ontwerp van de oorspronkelijke methodebesluiten op grond van afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) ter inzage te leggen.
3. Bij dit wijzigingsbesluit heeft de ACM ervoor gekozen om geen wettelijke vooroverleg te organiseren en het ontwerpbesluit niet ter inzage te leggen. De uitspraak van het CBb laat namelijk weinig ruimte voor een andere interpretatie dan de voorgestelde wijziging. Het volgen van de genoemde procedures dient daarmee geen redelijk doel en om deze reden kan de ACM kiezen voor een afwijkende procedure ten opzichte van het oorspronkelijke besluit.³ Op 6 maart 2017 heeft de ACM de vertegenwoordigers van de gezamenlijke netbeheerders en de representatieve organisaties per brief hierover geïnformeerd. De ACM heeft daarbij de gelegenheid gegeven om bedenkingen naar voren te brengen. Geen van de partijen heeft hiervan gebruik gemaakt.
4. Verder heeft de ACM een mededeling aan het CBb gedaan over de wijziging van het methodebesluit zoals bepaald in artikel 6:19 Awb.

¹ Methodebesluit Transporttaken TenneT 2017 – 2021 (kenmerk ACM/DE/2016/205075) en Methodebesluit Systeemtaken TenneT 2017 – 2021 (kenmerk ACM/DE/2016/205074).

² ECLI:NL:CBB:2016:374.

³ Zie ook *Kamerstukken II*, 2003 – 2004, 29 421, nr. 3, p. 13.

Besluit

3 Wettelijk kader

5. Artikel 41, eerste en tweede lid van de Elektriciteitswet 1998 luidt:

"1. De Autoriteit Consument en Markt stelt na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en representatieve organisaties van partijen op de elektriciteitsmarkt:

a. ten aanzien van de taken, genoemd in artikel 16, eerste lid, met inachtneming van het belang dat door middel van marktwerking ten behoeve van afnemers de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport worden bevorderd en rekening houdend met het belang van voorzieningszekerheid, duurzaamheid en een redelijk rendement op investeringen, voor netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, de methode vast tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, van de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

b. voor elke taak, genoemd in artikel 16, tweede lid, met inachtneming van het belang dat de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van uitvoering van deze taken worden bevorderd, en rekening houdend met het belang van voorzieningszekerheid, duurzaamheid en een redelijk rendement op investeringen, de methode van regulering vast voor de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet.

2. Ten aanzien van de taken, genoemd in artikel 16, eerste lid, is het eerste lid, onderdeel a, van overeenkomstige toepassing voor vaststelling van de methode tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering en van het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld voor de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet."

4 Context van dit besluit

Uitspraak van het CBb van 8 december 2016

6. Het CBb heeft in haar uitspraak van 8 december 2016⁴ onder andere het volgende overwogen.

"2.4. Het College constateert dat ACM en TenneT van mening verschillen over de vraag of een voorzichtigheidsmarge van 5% (standpunt ACM) of 10% (standpunt TenneT) dient te worden gehanteerd. Het College is van oordeel dat in dit geschilpunt de balans doorslaat in het voordeel van TenneT en dat ACM derhalve een voorzichtigheidsmarge van 10% moet toepassen. Het College overweegt hierbij dat ter discussie staat in hoeverre van TenneT kan worden gevergd om een hogere mate van efficiëntie te bereiken. Het College roept hierbij in herinnering dat de herstelopdracht in de tussenuitspraak van 11 augustus 2015 werd ingegeven door de constatering dat het door ACM voor het meten van de (in)efficiëntie van TenneT gehanteerde model beperkt robuust was in de zin dat de hoogte van de WACC een aanmerkelijke invloed uitoefende op de uitkomst van het model. Zoals ook in deze uitspraak (zie onder 1.4.2) door het College is opgemerkt, is de WACC een in beginsel objectief gegeven, waarvan de waarde

⁴ Zie ro. 2.4. van het CBb van 8 december 2016 (ECLI:NL:CBB:2016:374).

Besluit

slechts in beperkte mate door een partij als TenneT kan worden beïnvloed. In het voorliggende geval, waarin de gemeten mate van inefficiëntie voor een belangrijk deel de resultante is van door TenneT niet beïnvloedbare factoren, ligt het dan ook het meest in de rede om het gewicht dat hieraan toekomt vast te stellen conform het door TenneT gedane voorstel. Deze beroepsgrond slaagt. ACM dient een voorzichtigheidsmarge van 10% te hanteren.”

Methodebesluit

7. De uitspraak van het CBb had betrekking op de methodebesluiten voor TenneT voor de reguleringsperiode 2014 – 2016. Op 22 december 2016 heeft de ACM daarom de methodebesluiten voor deze reguleringsperiode aangepast.⁵ De ACM heeft hierin vastgesteld dat zij bij het toepassen van de statische efficiëntie uitgaat van een voorzichtigheidsmarge van 10%-punt bij de uitkomsten van een aanvullende Europese benchmarkstudie. Deze studie is toegespitst op de Nederlandse situatie en staat bekend als STENA2012.
8. In de methodebesluiten voor de reguleringsperiode 2017 – 2021 gaat de ACM nog uit van een voorzichtigheidsmarge van 5%-punt bij de toepassing van de statische efficiëntie. De ACM dient de voorzichtigheidsmarge in lijn brengen met de uitspraak van het CBb. Concreet betekent dit dat de ACM het Methodebesluit Transporttaken TenneT 2017 – 2021 wijzigt en hierin opneemt dat de ACM uitgaat van een voorzichtigheidsmarge van 10%-punt op de uitkomsten van STENA2012.
9. De wijziging van het Methodebesluit Transporttaken TenneT 2017 – 2021 werkt door in het Methodebesluit Systeemtaken TenneT 2017 – 2012 vanwege de identieke toepassing van de statische efficiëntie in de beheerkosten van de systeemtaken. In het Methodebesluit Systeemtaken TenneT 2017 – 2021 maakt de ACM onderscheid in drie soorten kosten voor de uitvoering van systeemtaken, te weten beheerkosten, inkoopkosten en uitvoeringskosten.⁶ Wat de beheerkosten betreft rekent de ACM 40% van de totale kosten toe aan de systeemtaken en 60% aan de transporttaken. De uitkomsten van de statische efficiëntie (θ) past de ACM toe op de totale beheerskosten voor de transport- en systeemtaken.⁷

⁵ Tweede herstel Methodebesluit Transporttaken TenneT 2014 – 2016 (kenmerk ACM/DE/2016/621) en Tweede herstel Methodebesluit Systeemtaken TenneT 2016 – 2016 (kenmerk ACM/DE/2016/207922).

⁶ Zie randnummer 97 van het Methodebesluit Systeemtaken TenneT 2017 – 2021 (kenmerk ACM/DE/2016/207922).

⁷ Zie randnummer 107 van het Methodebesluit Systeemtaken TenneT 2017 – 2021 (kenmerk ACM/DE/2016/207922) en randnummer 221 van het Methodebesluit Transporttaken TenneT 2017 – 2021 (kenmerk ACM/DE/2016/205075).

Besluit

5 Wijzigingen van het methodebesluit

10. In dit hoofdstuk geeft de ACM weer welke randnummers van het Methodebesluit Transporttaken TenneT 2017 – 2021 wijzigt.

11. De ACM vervangt randnummer 210 van het Methodebesluit Transporttaken door de tekst luidende:

“Voor de toepassing van de resultaten van STENA2012 heeft ACM in de vorige reguleringsperiode besloten om een voorzichtigheidsmarge van 10%-punt ten opzichte van de gemeten efficiëntie te hanteren. De voorzichtigheidsmarge was opgenomen vanwege gevoeligheden in de uitkomsten van het model bij een gebruik van een WACC tussen 5% en 6%.⁸”

12. De ACM vervangt randnummer 216 van het Methodebesluit Transporttaken door de tekst luidende:

“In de vorige reguleringsperiode heeft ACM de uitkomsten van STENA2012 al met een aanmerkelijke terughoudendheid toegepast vanwege gevoeligheden in de uitkomsten van het model bij gebruik van een WACC tussen de 5% en 6%. Daarom heeft ACM toen een voorzichtigheidsmarge van 10%-punt passend geacht.⁹ Voor de huidige reguleringsperiode hanteert ACM wederom deze voorzichtigheidsmarge. Met deze voorzichtigheidsmarge corrigeert ACM de gemeten efficiëntie en gaat uit van een efficiëntie van TenneT van 95%, oftewel een inefficiëntie van 5%.”

13. De ACM vervangt randnummer 217 van het Methodebesluit Transporttaken door de tekst luidende:

“Daarnaast wijst ACM erop dat zij in het methodebesluit voor de vorige reguleringsperiode al heeft onderbouwd waarom ACM het destijds redelijk achtte om uit te gaan van een perspectief van 15 jaar om de inkomsten in lijn te brengen met de efficiënte kosten.¹⁰ Aan het begin van de vorige reguleringsperiode in 2014 bedroeg de resterende ingroeiperiode 12 jaar. ACM gaat

6/8

⁸ Naar aanleiding van de uitspraak van het CBb van 8 december 2016 (ECLI:NL:CBB:2016:374) heeft de ACM op 22 december 2016 in het tweede herstelbesluit het methodebesluit transporttaken TenneT 2014-2016 en methodebesluit systeemtaken TenneT 2014 – 2016 de voorzichtigheidsmarge vastgesteld op 10%-punt.

⁹ Voor de onderbouwing van de voorzichtigheidsmarge verwijst ACM naar de randnummers 174a tot en met 174e van het methodebesluit transporttaken TenneT 2014-2016. Naar aanleiding van de uitspraak van het CBb van 8 december 2016 (ECLI:NL:CBB:2016:374) heeft ACM op 22 december 2016 in het tweede herstelbesluit het methodebesluit transporttaken TenneT 2014-2016 en methodebesluit systeemtaken TenneT 2014 – 2016 de voorzichtigheidsmarge vastgesteld op 10%-punt.

¹⁰ Zie randnummer 175 van het methodebesluit transporttaken TenneT 2014-2016.

Besluit

ervan uit dat TenneT in de vorige reguleringsperiode van 3 jaar wederom efficiënter heeft kunnen worden en een deel van de inefficiëntie weg heeft kunnen werken. Bij het vaststellen van de efficiëntie van de huidige reguleringsperiode houdt ACM met deze efficiëntieverbetering rekening en corrigeert de gemeten efficiëntie hierop. Dit betekent dat ACM eind 2016 uit kan gaan van een correctie van 1,25%-punt.¹¹ ”

14. De ACM vervangt randnummer 218 van het Methodebesluit Transporttaken door de tekst luidende:

“Het bovenstaande betekent dat ACM in 2017 (begin reguleringsperiode) uit kan gaan van een efficiëntie van TenneT van 96,25%, oftewel een inefficiëntie van TenneT van 3,75%.”

15. De ACM vervangt randnummer 220 van het Methodebesluit Transporttaken door de tekst luidende:

“Als ACM de volledige inefficiëntie aan TenneT zou toerekenen dan zou de θ aan het begin en einde van de reguleringsperiode 96,25% bedragen. Net als in de vorige reguleringsperiode acht ACM het redelijk om voor deze reguleringsperiode wederom uit te gaan van een perspectief tot 2025 om de inkomsten in lijn te brengen met de efficiënte kosten. Dit betekent dat het voor TenneT vast te stellen inkomstenniveau in 9 jaar, gerekend vanaf het begin van de huidige reguleringsperiode, toegroeit naar het niveau van de efficiënte kosten.”

16. De ACM vervangt randnummer 221 van het Methodebesluit Transporttaken door de tekst luidende:

“Op basis van bovenstaande overwegingen komt ACM tot de volgende invulling van de reguleringsmethode. In het geval de begininkomsten in 2016 worden gebaseerd op de efficiënte kosten van TenneT, kort ACM de begininkomsten niet voor geconstateerde statische inefficiëntie. Zodoende liggen in het begin van de periode de lasten van deze inefficiëntie bij de afnemers. De θ voor 2016 bedraagt dus 100%. Voor de bepaling van een redelijk inkomstenniveau aan het einde van de periode, volgt ACM het beschreven ingroeipad. Op basis hiervan resulteert aan het einde van de reguleringsperiode in 2021 een θ van 97,9%.¹² Dat wil zeggen dat ACM het redelijk acht dat TenneT aan het einde van de reguleringsperiode inkomsten heeft gelijk aan 97,9% van de huidige kosten. Met het beschreven ingroeipad laat ACM de inkomsten van TenneT daarmee over de volle reguleringsperiode van 5 jaar geleidelijk ingroeien naar dat inkomstenniveau. ”

¹¹ Uitgaande van een lineaire verbetering van de efficiëntie heeft TenneT in 3 van de 12 jaar een kwart van de inefficiëntie van 5% weg kunnen werken.

¹² Dit is als volgt berekend: 100% minus 5/9-deel van de inefficiëntie van 3,75% (op basis van 1/9-deel per jaar voor elk van de 9 resterende jaren).

Besluit

6 Dictum

De Autoriteit Consument en Markt wijzigt de methode van regulering voor de transporttaken en daarmee de systeemtaken, als bedoeld in artikel 41, eerste en tweede lid van de E-wet overeenkomstig de beschrijving in dit besluit.

De Autoriteit Consument en Markt maakt dit besluit bekend in de Staatscourant. Het besluit treedt met terugwerkende kracht in werking vanaf 1 januari 2017.

Den Haag,
Datum: 13 april 2017

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

w.g.

dr. F.J.H. Don
bestuurslid

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Autoriteit Consument en Markt, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In het bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven.